

Vaccinatie van lelies tegen LMoV: een haalbare of ongewenste resistentiestrategie?

M.J.D. de Kock

Virusinfecties veroorzaken opbrengstverliezen en beperken tevens het internationale handelsverkeer tussen landen die strikte regelgeving hebben met betrekking tot de aanwezigheid van virussen in het plantenmateriaal. Wanneer een plant met een mild virusisolaat wordt geïnfecteerd, komt het vaak voor dat deze plant niet meer vatbaar (of minder vatbaar) is voor virusisolaten die heftige virussymptomen veroorzaken. Deze natuurlijke manier van geïnduceerde resistentie tegen agressieve virussen wordt cross: protectie genoemd. Het actief besmetten van een plant met een virusisolaat dat milde symptomen laat zien, wordt ook wel 'vaccineren' genoemd. Het vaccineren van planten wordt door het Japanse bedrijf Nippon Del Monte (NDM) in de praktijk reeds toegepast. NDM is in het bezit van een mild isolaat van Lilly mottle virus (leliemozaïekvirus, LMoV) dat geen of nauwelijks virussymptomen veroorzaakt en is op zoek naar partners in Nederland om voor dit isolaat de mogelijkheden van crossprotectie te bestuderen. Omdat de vaccinatietechnologie positieve verwachtingen heeft, maar ook onzekerheden, beperkingen en potentiële risico's kent, wordt in dit rapport toegewerkt naar een collectief besluit of de vaccinatietechnologie in Nederland voeten aan de grond kan gaan krijgen. PPO:BBF heeft een stakeholder: en ketenanalyse gemaakt waarin aangegeven is welke nationale en internationale partijen in de keten betrokken zijn bij de implementatie van de vaccinatie technologie. Tevens is samen met Nederlandse lelieveredelingsbedrijven een lijst met criteria opgesteld waaraan een plantenvaccin (in algemene zin) moet voldoen. In een workshop is de vaccinatietechnologie van NDM getoetst aan deze criteria en vraagstellingen zijn geformuleerd die door middel van vervolgonderzoek beantwoord moeten worden of onderdeel kunnen zijn van validatieonderzoek van de vaccinatietechnologie tegen LMoV onder Nederlandse teeltomstandigheden. Er wordt vooral veel waarde gehecht aan de criteria dat de vaccinatietechnologie niet mag leiden tot teeltbeperkingen, niet mag leiden tot risico:inperkende maatregelen en niet mag leiden tot handelsbeperkingen. Juist omdat introductie van de door NDM voorgestelde vaccinatietechnologie volledig van toepassing is op deze criteria, en deze bezwaren niet eenvoudig op te lossen zijn, is gezamenlijk besloten dat er vanuit Nederland geen interesse is in de ontwikkeling van de vaccinatietechnologie tegen LMoV in lelie. Daarmee komt ook een potentiële collectieve samenwerking met NDM voor een gezamenlijke ontwikkeling van de technologie te vervallen. Tevens wordt er geen vervolgonderzoek opgestart waarin aanvullende onderzoeksvragen worden uitgewerkt. Deze conclusie is samengevat in een Memo die aan NDM is toegestuurd.

Original languageDutch

Place of PublicationLisse

PublisherPPO Bloembollen en Bomen

Number of pages27

Publication statusPublished - 2009